

ÜNİTE 2
PAYLAŞALIM, YARDIMLAŞALIM
ZEKÂT VE SADAKA

BU ÜNİTEDE NELER ÖĞRENECEĞİZ?

- 1-İnsanın Paylaşma ve Yardımlaşma İhtiyacı
- 2-İslam'ın Paylaşma ve Yardımlaşmaya Verdiği Önem
- 3-Paylaşma ve Yardımlaşma İbadeti Olarak Zekât
- 4-Zekâtı Kimler Verir?
- 5-Zekâtı Kimlere, Nasıl Vermeliyiz?
- 6-Zekât Nelerden Verilir?
- 7-Yardımlaşma ve Dayanışma Yolu Olarak Sadaka
- 8-Zekât ve Sadaka Verecek Duruma Gelmeye Çalışmalıyız
- 9-Yardımlaşma Kurumlarımız

BU ÜNİTEYE NEDEN ÇALIŞMALIYIZ?

Bu üniteye çalıştığınızda,

- *Toplum hâlinde yaşayan insanların paylaşma ve yardımlaşmaya ihtiyaçlarının bulunduğunu kavrayacak,
- *Kimlere, kimlerin, ne kadar, hangi mallardan zekât vereceklerini öğrenecek,
- *Zekât ve sadaka alan değil, veren insan olmanın önemini kavrayacak,
- *Yardıma muhtaç insanlara yardım elini uzatmanın önemini fark edecek,
- *Fakirlere, kimsesizlere, muhtaç durumda olanlara yardım elini uzatan hayır kurumlarını ve işlevlerini öğreneceksiniz.

BU ÜNİTEYE NASIL ÇALIŞMALIYIZ?

Bu ünite;

- * Konu içinde ilk kez karşılaştığınız kavram ve terimlerin anlamlarını kitabınızın sonunda yer alan sözlükten bulabilirsiniz.
- *Uyarı, not, dikkat gibi ilginizi çekmeyi amaçladığımız bölümleri daha dikkatli okuyunuz.
- * Tanımları iyice kavramaya çalışınız.
- *Konularda geçen ayetlerin anlamını öğrenip, daha geniş bilgi almak için Kur'an-ı Kerim Türkçe Meali'ne bakınız.
- *Ders notunuzun sonunda adı verilen kaynaklardan konuları daha ayrıntılı bir şekilde bulmanız mümkündür.

1-İNSANIN PAYLAŞMA VE YARDIMLAŞMA İHTİYACI

İnsanlar toplumlar hâlinde yaşayan sosyal varlıklardır. İnsanlar birbirlerine muhtaç olarak yaşarlar. Atalarımızın, "Komşu komşunun külüne muhtaçtır." diyerek, insanların birbirlerine olan ihtiyacını belirten sözünü hepimiz biliriz.

Yüce Allah, yoksul ve muhtaç kişilerin zenginler tarafından korunup kollanmasını ve onlara sahip çıkılmasını emretmiştir. Çünkü toplumsal huzur, insanların birbirleriyle yardımlaşması ile sağlanabilir. Bir toplumun huzuru da ancak o toplumdaki insanların tümünün mutlu olmasıyla sağlanır.

İslam Dini, çalışmayı ve helâl rızkı emretmiştir.

Herkes, alın teri ile rızkını temin etmelidir. Ama bazı insanlar, hastalık, depresyon, doğal afet veya yangın gibi nedenlerle işini ve mal varlıklarının tümünü yitirebilirler. İşte bu gibi durumlarda, zenginler ihtiyaç içinde olan kimselere maddî ve manevî destekle sahip çıkmalıdırlar.

Unutmayalım ki, birgün bizim başımızı da bu tür felaketler gelebilir. O zaman da varlıklı ve zengin kimseler bize yardım eder. Bizler olanaklarımız ölçüsünde yardıma muhtaç kimselere maddi-manevi her türlü yardımı yapmalıyız. Bilmeliyiz ki, yardımlaşma ve dayanışma içinde olan toplumlarda sevgi, saygı duyguları egemen olur. Böyle toplumlar daha güçlü olur.

NOT: Türk Halkı'nın 17 Ağustos 1999 tarihinde maruz kaldığı üzücü deprem sonrası göstermiş olduğu yardımlaşma ve dayanışma ruhu hâlâ hafızalarımızdadır.

2-İSLAMIN PAYLAŞMA VE YARDIMLAŞMAYA VERDİĞİ ÖNEM

İslâm, insanlardaki bencillik, çıkarıcılık, cimrilik gibi kötü davranışları yasaklamıştır. Kişiyi bu tür kötü huylardan koruyan en önemli durum ise yardımlaşma, paylaşma ve dayanışmadır.

Dinimiz yardımlaşmaya büyük önem vermektedir. Zengin olanların, yardıma muhtaç kimselerle malını paylaşmaları istenmektedir. Mal ve zenginlik insanlara Allah'ın bir nimetidir. Bu nimeti en iyi şekilde değerlendirmek ve muhtaçlarla paylaşmak gerekir. Allah Kur'an-ı Kerim'in İbrahim Suresi 31. ayetinde; **"...Kendilerine verdiğimiz nimetlerden, rızıklardan infak etsinler (dağıtsınlar)."** buyurmaktadır.

Müslümanlara verilen nimetlerde yoksulların da hakkı vardır.

Bir başka ayette de “**Onların (zenginlerin) mallarında muhtaç ve yoksullar için belli bir hak vardır**” (Zariyat Suresi 19. ayet) buyrulmaktadır. Kur’an-ı Kerim’in birçok ayetinde ve Peygamberimizin hadislerinde paylaşma ve yardımlaşmayı teşvik edici ifadeler yer almaktadır.

3-PAYLAŞMA VE YARDIMLAŞMA İBADETİ OLARAK ZEKÂT

Zengin sayılan müslümanların yılda bir kez malından belirli bir bölümünü bazı kimselere vermesine zekât denir.

Zekât dinimizin önemli ibadetlerinden birisidir. İslam dininin beş temel esasından biri olan zekât, mal ile yapılır. Namaz, oruç gibi herkese farz olmayıp sadece zengin müslümanlar bu ibadeti yerine getirmekle sorumludur.

Zekât ibadeti ne zaman farz kılındı?

Zekât Hicret’in ikinci yılında oruçtan önce farz kılınmıştır. Kur’anı Kerim’de namazla birlikte 37 yerde geçmektedir. Bir ayette şöyle buyrulmaktadır. “**Namazı dosdoğru kılınız, zekâtı veriniz.**” (Bakara Suresi 110. ayet)

Zekâtın ne gibi yararları vardır?

Zekât, bizi cimrilikten korur. Zenginlerde şefkat ve merhamet duygusunu geliştiren zekat, sosyal bir ibadettir. Zekat sayesinde toplumda kıskançlıklar ortadan kalkar. Kendilerine yardım eden zenginlere karşı sevgi ve saygı duyguları taşırırlar. Böylece toplumda birlik, beraberlik ve kardeşlik duyguları kuvvetlenmiş olur. Zekât nedeniyle paranın ve servetin belli kimselerin eli altında toplanması önlenerek, ekonomik denge ve adaletli paylaşım sağlanır.

Zekât alan insanlar, sıkıntılarını giderdikleri için mutlu olurlar. Herkesin mutlu olması, toplumu, dolayısıyla ülkeyi huzurlu kılar. Kısacası zekât, insana gönül zenginliği, şefkat, merhamet ve cömertlik gibi birtakım güzel duyguları kazandırır.

Dinimiz, toplumda yardımlaşma ve dayanışmayı teşvik eden birçok esaslar getirmiştir. Allah'ın emri olan zekat, sosyal yardımlaşma sistemidir. Toplumsal dayanışma ve yardımlaşmayı sağlar.

Zekâtını veren zengin müslüman, Allah"a karşı şükür borcunu yerine getirmiş olur.

4-ZEKÂTI KİMLER VERİR?

Bir insanın zekât vermekle dinen yükümlü olabilmesi için aşağıdaki şartları taşıması gerekir:

- a-Müslüman olmak
- b-Akıllı olmak
- c-Ergenlik çağına girmiş olmak
- d-Zengin olmak.

Dinen zengin olmak kelimesinden ne anlamalıyız?

Zenginlik, temel ihtiyaçlarını karşılayıp, borcu olmama durumudur. Bu iki durumun yanında, zekat verecek kadar (nisab miktarı) mala ve paraya sahip olmaktır. Buna göre, bir ailenin giyeceği, yiyeceği, evi, binek aracı, iş yerinin araç ve gereçleri, borçları toplamı mal varlığından çıkartılır. Geriye belirli miktarda para, altın ve ticaret eşyası kaldıysa o insan dinimizce zengin sayılır.

Zekât verilecek malın, ticaret eşyasının ve paranın üzerinden bir yıl geçmesi gerekir.

Zekât yılda bir kez verilir. Yılın herhangi bir günü verilebilir, ama ramazan ayında vermek güzeldir.

Kimler zekât vermez?

Bu şartları göz önüne alırsak, aklî dengesi yerinde olmayanlar, ergenlik çağına girmemiş çocuklar, zengin olsalar bile zekat vermezler.

5-ZEKÂTI KİMLERE, NASIL VERMELİYİZ?

Zekâtın amacı, toplumsal dayanışmayı sağlamak ve sıkıntı içinde bulunanlara maddî destek olmaktır. Zekât, ihtiyaç sahibi müslümanların hakkıdır.

Kuran'ı Kerim'in Tevbe Suresi 60. ayetinde zekatın kimlere verileceği belirtilmiştir. **"Zekatlar, Allah'tan bir farz olarak ancak yoksullara, düşkünlere, ... borçlulara, Allah yolunda çalışanlara, yolculara mahsustur (aittir).**

Bu ayetteki kavramları açarsak:

a-Yoksullar: Temel ihtiyaçlarını karşılayacak bir gelire sahip olmayanlar,

b-Düşkünler: Hiçbir geliri ve malı olmayanlar

c-Borçlular: Borçlarını ödemekte zorluk çekenler. Zorunlu ihtiyaçları için borçlanıp onları ödeyemeyenler.

d-Yolcular: Kendi memleketinden uzak düşmüş ve yolda parasız kalmış insanlar

e-Allah yolunda olanlar: Vatani korumak için savaşan askerler, maddi sıkıntı çeken öğrenciler

Zekât, bakmakla yükümlü olunan kimselere verilmez. Bunlar ise: anne, baba, büyük anne, büyük baba, çocuklar ve torunlardır. Zira bunlar birinci derece akrabalarımızdır. Karı koca birbirlerine de zekât veremez. Bunların dışındaki yardıma muhtaç, fakir akrabalara zekat verilebilir.

Zekâtımızı gerçek ihtiyaçları için harcayacak fakirlere vermek daha iyidir. Zekat verirken iyice araştırma yapılmalıdır. Zekat verirken yakın akrabalara öncelik tanınması dinimizce uygun görülmüştür.

Zekâtımızı verirken mutlaka "bu benim zekâtım" diye söylememiz gerekir mi?

Zekât bir kişiye verilebileceği gibi, birkaç kişi arasında da paylaşılabilir. Zekatımızı verirken, mutlaka " Bu benim zekâtım" diye söylememize gerek yoktur. Çünkü Yüce Yaratıcı gizli açık her şeyi bilir. Zekâtın fakire gizlice verilmesi daha güzeldir. Bakara Suresi 271. ayeti kerimesinde " **... Eğer onları yoksullara gizlice verirseniz sizin için daha hayırlıdır...**" buyrulmaktadır. Böylece, toplum içinde yaşayan ve yardıma muhtaç kimseleri incitmemiş oluruz. Sadaka verirken, kişilerin onuru zedelenmemelidir. İslam'da kişinin şeref, haysiyet ve onuru çok önemlidir.

Zekâtın, bizzat yoksul kişilere verilmesi gerekir. Zekâtımızla, köprü, yol, çeşme gibi eserler yaptıramayız. Bunların yapımı için zekâtımızı değil, sadakamızı veririz. Zekât ancak yukarıda sayılan kişilere verilir.

6-ZEKÂT NELERDEN VERİLİR?

Kendisi ve bakmakla yükümlü olduğu kimselerin temel ihtiyaçlarından zekât verilmmez. Bunlar, oturlan ev, ev eşyası, giyecekler, binek araçları, evdeki kitaplar, yiyecek ihtiyaçları, satılık olmayan süs eşyalarıdır. Ayrıca esnafın iş yerinde kullandığı aletlerin zekâtı verilmmez.

Hangi mallardan zekât verilir?

Zekât şu mallardan verilir:

- a-Altın
- b-Gümüş
- c-Para
- d-Ticaret mallarının gelirinden
- e-Koyun ve keçi
- f-Sığır ve manda
- g-Deve

Yukarıda saydığımız gibi zekat; paradan, altın-gümüş gibi kıymetli madenlerden, büyükbaş ve küçükbaş hayvanlardan, arazi ürünlerinden ve ticaret mallarının gelirinden verilmektedir.

7-YARDIMLAŞMA VE DAYANIŞMA YOLU OLARAK SADAKA

Karşılığı Allah'tan umularak yapılan her türlü iyilik ve yardıma sadaka denir.

Sadakanın mutlaka para ile olması şart değildir. Bir insanla karşılaştığımızda ona güler yüz göstermek, otobüste yaşlılara yer vermek, gözleri görmeyen birisini karşıdan karşıya geçirmek de birer sadakadır.

Maddî yönden zengin olmayanlar da sadaka verebilir mi?

Dinimiz, maddi gücü yerinde olmayanların da hastaları ziyaret ederek, insanların sorunlarıyla ilgilenerek sadaka vermiş gibi sevap işlediklerini belirtmiştir. Nitekim Yüce Allah, "**Güzel bir söz söylemek ve hoşgörülü olmak, peşinden başa kakılan gönül inciten sadakalar daha iyidir...**" buyurmaktadır. Müddessir Suresi 6. ayetinde de şu gerçeğe dikkat çekilmektedir: "**Yaptığın iyiliği (verdiğin sadakayı) çok görerek başa kakma**". Başka bir ayette ise Allah şöyle buyurmaktadır: "**...Malını gösteriş için harcayan kimse gibi başa kakmak ve yardım ettiği kimseyi incitmek suretiyle, yaptığınız hayırlarınızı verdiğiniz sadakaları boşa çıkarmayın...**" (Bakara 264) İslâmiyet iyilik yapmayı ve sadaka vermeyi tavsiye etmiş, ancak bunları yaparken kalbin kırılmaması, fakirin küçümsenmemesi ve gösterişten kaçınılması gibi hususlara da dikkat çekmiştir.

Zekât ile sadakanın farkı nedir?

Zekât, zengin müslümanların yılda bir kere vermekle yükümlü oldukları bir ibadet iken, sadaka her zaman yapılabilen ve zorunlu olmayan gönül rızasıyla yapılan bir ibadettir. Yine zekatı vermek için akıllı ve ergenlik çağına ulaşma şartı aranırken, sadakada bu gibi şartlar aranmaz. Herkes sadaka verebilir.

Sadaka, kişinin bedeniyle, parasıyla hatta bazen güzel söz ve güler yüzüyle verilir. Okul, cami, çeşme, yol, köprü yaptırıp bunları insanların hizmetine sunmak çok büyük sevabı olan sadakalardır. Dinimizde buna sadaka-i carie denilir.

Türk-İslâm tarihinde büyük bir misyon üstlenen vakıfları da unutmamak gerekir. Vakıflar sayesinde muhtaç durumdaki kişiler, ücretsiz olarak eğitim, hizmet, barınma gibi hizmetleri kullanmışlardır. Vakıflar ayrıca devletin el uzatmadığı kişilere sahip çıkarak, toplumsal dengeyi korumuşlardır. Vakıfların tüm geliri ise, bağış, yardım ve sadakalardan oluşmaktadır.

Ali İmran Suresi 92. ayetinde Yüce Allah "**Siz (müslümanlar) sevdiğiniz şeylerden Allah yolunda harcamıncaya kadar asla iyiliğe ermiş, iyilik ve itaat etmiş olmazsınız. Her ne harcarsanız Allah onu bilendir.**" buyurmaktadır. Hz. Muhammed ise " İnsan ölünce kendisinden bütün amelleri kesilir. Ancak üç şeyden dolayı amelî kesilmeyip kişinin yararına sevap devam eder. Bunlar; sürekli yarar sağlayan sadaka, insanların faydalandığı ilim ve kendisine dua eden hayırlı bir evlattır." buyurarak, sadakanın önemine işaret etmiştir.

8-ZEKÂT VE SADAKA VERECEK DURUMA GELMEYE ÇALIŞMALIYIZ

İslâmiyet, çalışarak kazanmayı emretmiştir. Helâl kazanç ve alın terini teşvik edip, başkalarının sırtından geçinmeyi yasaklamıştır.

İnsanların çalışıp kazanmaları ve başkalarına muhtaç olmadan yaşamaları gerekir. İslam çalışıp kazananları, çalışmayanlara göre üstün tutmuştur. Kur'an-ı Kerim'in Necm Suresi 39. ayetinde "**İnsan ancak çalıştığıının karşılığını elde eder**" buyurmaktadır. Yine Peygamberimizin "**Hiç kimse el emeğiyle kazandığından daha hayırlı bir lokma yememiştir.**" sözü de çalışıp kazanmanın önemini vurgulamaktadır.

Kişi, ayağını yorganına göre uzatarak, cimrilik ve lüksten kaçınıp, muhtaç olanlara yardım etmelidir. Peygamber Efendimiz bir hadisinde "**Veren el alan elden üstündür.**" demiştir. Veren el olabilmek için öncelikle çalışmak sonra da lüks ve israftan kaçınmak gerekir. Başkalarına el açarak geçinmeye çalışan kimseler çalışıp kazanma imkanları varsa hemen işe koyulmalıdırlar.

Dilencilğe dinimizin bakışı nasıldır?

Dilencilik dinimizde hoş karşılanmamaktadır. Peygamberimiz bir sözünde "**Dilencilik kulun en son kazancıdır.**" buyurmuşlardır. Ancak, yaşlılık, özürülük, doğal afet, işten çıkarma gibi durumlar nedeniyle çalışamayanlara dinimiz zekat ve sadaka ile destekte bulunulmasını istemektedir. Zekat ve sadakanın yakın akrabalarından başlayarak verilmesi güzel bir davranıştır. Böylece, gerçek yardıma muhtaç kimselerin sıkıntıları hafifletilebilir. "**Fakirlik benim kaderim. Ben hep böyle fakir yaşamaya mahkumum**" gibi kadere aykırı sözlerin arkasına sığınmadan çalışmalıyız. Zekât ve sadakayı alan insanlardan değil, fakir ve muhtaç kimselere zekât veren insanlardan olmaya çalışmalıyız. Bizler, fakirlerin hayır duasını alan, sıkıntılarını gideren bireyler olmalıyız.

9-YARDIMLAŞMA KURUMLARIMIZ

Dinimizin amacı, insanın Allah'a iyi bir kul, topluma yararlı bir fert olmasını sağlamaktır. Bu nedenle İslam, bireylerin mutluluğunu sağlayacak toplumsal yardımlaşma ve dayanışmayı teşvik etmiştir. Toplum halinde yaşayan bizler, birbirimizin yararına iş ve davranışlarda bulunmalıyız. Konuyla ilgili olarak Allah, Mâide suresinin 2. ayetinde "**...İyilik ve Allah'ın yasaklarından sakınma üzerinde yardımlaşın...**" buyurmaktadır.

İnsanlara yardım etmek, onların maddî ve manevî sıkıntılarını gidermek çok güzel davranışlardır. Yaptığımız yardımları kalıcı bir hale dönüştürüp, ölünce bile amel defterimizin kapanmamasını sağlayabiliriz. Hayır kurumları ve kuruluşları tari-

himizde, kültürümüzde çok önemli ve yararlı hizmetler yapmışlardır. Bu hayır kuruluşlarının başında ise hiç şüphesiz çeşitli hizmetleri gerçekleştirmek için kurulan vakıflar gelmektedir. Vakıflar, yoksullardan hayvanlara kadar birçok kesime yardım, tedavi, barınma gibi amaçlar için kurulmuşlardır.

Günümüzdeki hayır kurumları ve vakıfların misyonu nedir?

Günümüzde de değişik türden hizmetleri gerçekleştirmek için vakıf, dernek ve yardım kuruluşları bulunmaktadır. Bütün bunlar çok büyük bir toplum hizmeti vermektedirler. Bunlardan bazıları Kızılay, Başbakanlık Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı ve Kan Bankası Toplama Merkezleri'dir. Bu kurumlar her türlü ulusal sıkıntı, doğal afet, ve zorluklarda milletimizin yardımına koşmaktadırlar. Bu sebeple, bu yardım kuruluşlarını, maddi-manevi her türlü imkanlarımızla desteklemeliyiz.

Ülkemizin karşı karşıya kaldığı ve hepimizi üzüntüye sevkeden 17 Ağustos 1999 Marmara Depremi'nde bu tür kuruluşların önemi bir kez daha kavranmıştır.

Sonuç olarak, toplumda herkes birbirine yardım etmeli, birbirleriyle yardımlaşma ve dayanışma içinde olmalıdır. Ayrıca bu amaçla oluşturulan kuruluşlara destek olunmalı ve yardım edilmelidir. Böylece toplumda sevgi, saygı ve birlik sağlanır. Sağlam ve güçlü bir millet olarak geleceğe güvenle bakabiliriz.

ÖZET

İslâm'ın beş temel esasından biri olan zekât, zengin müslümanlar tarafından yılda bir kez verilir. Aklî dengesi yerinde, ergenlik çağına girmiş ve özgür olan zengin müslümanlarca verilir.

Zekât, yoksullara, düşkünlere, borçlulara, Allah yolunda çalışanlara, yolculara verilir. Zekât, altından, gümüşten, büyükbaş ve küçükbaş hayvanlardan, arazi ürünlerinden, ticaret mallarının gelirinden verilir.

Zekât, maddî kaynakları topluma yayarak zengin fakir uçurumunu azaltır. Zekâtın birey ve toplum açısından birçok yararlı işlevi vardır. Sadaka ise zorunlu olmayan, maddî ve manevî herkesin yapabileceği yardımlara denir. Sadaka ve zekâtın insanların onurunu incitmeden gizlice verilmesi gerekir. Muhtaç durumdaki kişilerin bütün ihtiyaçlarını karşılayan toplumsal yardımlaşma kurumlarımız, devlete yardımcı olmaktadır. Bunlara destek olmak hepimizin görevidir.

ARAŞTIRMA VE UYGULAMALAR

1-Yılda bir defa mal ile yapılan zekât ibadeti dinimizce-----

2- Eşler birbirine zekât-----

3-Zekâtın kimlere verileceğini bildiren ayet -----suresinin----- ayetidir.

4-İnsan zekâtını kendi anne ve babasına veremez, fakat çocuklarına verebilir
DOĞRU/YANLIŞ

5-Zekâtı, herkesin içinde verildiği bilinsin diye göstere göstere vermek güzeldir
DOĞRU-YANLIŞ

6-Zekât Kuran'ı Kerim'de -----ile birlikte anılmaktadır.

7-Zekât kişinin mesleği ve ünvanına bakılarak verilir. DOĞRU-YANLIŞ

8-Zekât belli miktarlarda belirli mallardan verilir. DOĞRU-YANLIŞ

9-Zekâtı yılbaşında vermek gerekir. DOĞRU-YANLIŞ

10-Zekâtın bireysel, ticari ve toplumsal birçok yararı vardır DOĞRU-YANLIŞ

DEĞERLENDİRME SORULARI

1-Dinimizce zengin sayılan müslümanların yılda bir kere yerine getirmeleri gerekli olan ibadet aşağıdakilerden hangisidir?

- A-Zekât vermek
- B-Bayram namazı kılmak
- C-Fakiri doyurmak
- D-Yoksula elbise almak

2-Zekât için aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A-Yılda bir kez verilir
- B>Gönlümüzden koptuğu kadarını veririz
- C-Altın ve gümüşten verilir
- D-Zenginlere farzdır

3-Zekât verirken aşağıdakilerden hangisine dikkat edilmelidir?

- A-Önemli bir günde verilmesine,
- B-Herkesin içinde verilmesine,
- C-Gizlice verilmesine,
- D-Abdestli olarak verilmesine

4-Aşağıdakilerden hangisinden zekât verilmez?

- A-Ticaret mallarından
- B-Ev eşyasından
- C-Tarladaki üründen
- D-Büyük baş hayvanlardan

5-Aşağıdakilerden hangisine zekat verilmez?

- A-Düşkünler
- B-Fakirler
- C- Borçlular
- D-Kurumlar

6-Zekâtın toplumsal yararları açısından aşağıdakilerden hangisi **söylenemez?**

- A-Zekât kardeşlik, dayanışma ruhunu artırır..
- B-Zekât dilenciliği azaltır.
- C-Zekât, zenginleri fakirleştirir.
- D-Zekât sosyal dengeyi sağlar.

7-Aşağıdakilerden hangisine zekât verilebilir?

- A-Kardeş
- B-Eş
- C-Torun
- D-Büyükanne

8-Aşağıdakilerden hangisi bir yardımlaşma kurumu değildir?

- A-Aşevleri
- B-Kızılay
- C-Yeşilay
- D-Kan Bankası Merkezleri

9-Zekât için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A-Zekât yıl başında verilir.
- B-Dernek veya kurumlara verilmez
- C-Yol, köprü, cami gibi yerlere harcanmaz.
- D-En yakın çevreden başlayarak vermek güzeldir.

10-Aşağıdakilerden hangisinden zekat verilmez?

- A-Koyundan
- B-Paradan
- C-Sudan
- D-Buğdaydan